

Nr 11

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ökat samhällsstöd åt kvinnor i abortsituation.

I de till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 112 av herr *Sundin m. fl.* och II: 95 av herr *Gustafsson* i Borås *m. fl.* hemställs, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning med uppgift att skyndsamt vidtaga en allsidig översyn av samhällets hjälp- och rådgivningsverksamhet till kvinnor i abortsituation samt snarast framlägga förslag till effektivisering av denna verksamhet.

Motionärerna belyser särskilt den sida av abortproblemet som gäller hjälp- och rådgivningsverksamheten.

Byråerna för stöd och rådgivning i abortförebyggande syfte är inrättade av landstingskommuner och städer utanför landsting, vilka uppstår statsbidrag till denna verksamhet. Under 1963 arbetade 20 abortbyråer, fördelade på 12 landstingskommuner och de tre större städerna. Hälften av landstingskommunerna bedrev detta år ingen abortförebyggande verksamhet i denna form.

Verksamheten på abortbyråerna leds av en läkare som biträdes av en eller flera kuratorer. Läkarens och kuratorernas uppgift är dels att utreda huruvida indikation för legal abort föreligger hos de hjälpsökande kvinnorna, dels att i abortförebyggande syfte bistå de hjälpsökande med råd och stöd av olika slag.

I motionerna lämnas en rätt ingående redogörelse för omfattningen av denna verksamhet. Den lider på många håll brist på medel och personal, och samhällets stöd till abortsökande kvinnor är, säger motionärerna, i hög grad otillfredsställande. Det är angeläget att en utredning tillsättes med uppgift att skyndsamt granska vilka åtgärder som måste vidtagas för att få till stånd en effektivisering av samhällsätgärderna.

Utskottet

Genom beslut den 5 mars 1965 har Kungl. Maj:t bemyndigat chefen för justitiedepartementet att tillkalla sakkunniga för utredning om abortlagens tillämpning och därmed sammanhängande spörsmål samt allmän översyn av abortlagstiftningen.

Vad beträffar det i motionerna upptagna spörsmålet om samhällets hjälp-

och rådgivningsverksamhet för kvinnor i abortsituation anföres i direktiven för utredningen bl. a. att medicinalstyrelsen nyligen fått i uppdrag att sammanställa och analysera vunna erfarenheter dels av den hittills på försök anordnade familjerådgivningen, dels av den organiserade abortförebyggande rådgivningsverksamhet som bedrivs i annan form och till Kungl. Maj:ts inkomma med redogörelse härför samt att utredningen bör använda detta material i sitt arbete. Det uttalas vidare att frågan om samhällets åtgärder i abortförebyggande syfte är av största vikt och bör ingående behandlas av utredningen. I detta sammanhang anföres följande.

Det gäller här både den rådgivningsverksamhet, som i detta syfte bedrivs av olika samhällsorgan i skilda former, och sociala och ekonomiska åtgärder till stöd åt kvinnor i abortsituation. Mot bakgrund av det material rörande rådgivningsverksamheten som medicinalstyrelsen enligt det föregående har att inkomma med och de undersökningar som utredningen själv har att företa rörande de motiv som ligger bakom önskan om abort och om betydelsen i detta sammanhang av skilda sociala faktorer såsom ekonomi och bostadsförhållanden bör utredningen överväga hur samhällets verksamhet på detta område på bästa sätt kan utbyggas och effektiviseras. Det gäller härvid bl. a. hur rådgivningsverksamheten lämpligen bör vara organiserad.

Utredningen, som är parlamentariskt sammansatt, har nu tillkallats.

Då motionärernas önskemål således är tillgodosedda finner utskottet icke anledning till annan hemställan än,

att de likalydande motionerna I: 112 och II: 95 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 11 mars 1965

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller, Eric Gustaf Peterson, Enarsson, Hellebladh, Oscar Carlsson, Svanström, Hedlund, Helge Karlsson, Wååg, Mattsson, Blomquist och Kilsmo;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, fru Jäderberg, herrar Lundmark, Haglund, Rimås, Wikner, Börjesson i Glömminge, Hylander, Gustafsson i Stenkyrka, Nilsson i Agnäs samt fru Ekroth.